

הזרמים הרעיוניים בתנועה

הספרון ג'ז'ט'

מבוא

נאספנו לדו-שיה, שבו המטרה היא להקשיב, להבין ולא בהכרח לשכנע.

בעבר התפקיד טווה על ידי המנהיגות ההיסטורית, הם היו המצפון, המצפן ומורהי הדרכ.

חלק מأتנו, שתפקידם הנהגה הוטלו עליהם בשעות משבר, מחויבים להשתדר לבסיס הדו-שיה, להקשיבו להבין. זה מחייב נסיוון מודע להשתחרר מן ההרגל המגונה שנרכש באווירה של חברה פארכיאלית והוא, להניח מראש שאנו יודעים מה בר-השייח' שלנו, עומד לומר הרי שמענו אותו בהזדמנויות רבות.

אני מבקש לנסתות זאת לפחות בהזדמנויות הייחודית הזאת. אנחנו חיים תהליכי מורכבים, ולא תמיד נתן להשיג את מהותן והקשריהם, מה שהגיל קרא עורמת התבונה של ההיסטוריה. לרוב לא נתן להבין לחזות את התוצאות ארוכות הטווח של אירועים פרטיקולרים. אולי רק פלאאנוב חזה את מהות העתידית של המהלך הבולשביקי, ורק בז'ינסקי התקרב לחזוי של ההתמוטטות של האימפריה הסובייטית.

אף לא חבר אחד בין הצוות שעסוק בהסדר הקבוצים הראשון, וכולם היו משתייכים באמונותם למה שננו קוראים היום הזרם השתווי, לא עלה על דעתו שהם מניחים את היסודות לשינוי ולקביעת המתחדים.

דרישה סבלנות רובה לרכוש את היכולת להבין את הקשרים בין החלטות שמתכולות בלחץ המציאות העכשווית לתהליכיים ארוכי טווח. עוד יותר קשה כאשר מטרתנו היא משותפת וללמוד בקולקטיב היא מטלה פרובלבטית.

יש לתנועה מוסדות נבחרים, אנחנו רק קבוצה מקרית וולונטרית, אבל אין הדבר מוריד מأتנו את האחריות על גורל מפעל חיינו. אנו לא חברים במועדון וויכוחים, חיים אتنנו מאות אלפי איש.

אנחנו לא אמונים על הפתרון, אולי לא קיים "הפתרון", אבל פתרונות חלקים, יכולים לנבוע דיאלקטיב מן השיח, אם נשמר על הכללים הבסיסיים והטהורים שלו: להקשיב בכוונה להבין, לדבר את מה שחשובים באמת, במובן לא ליפול באווירה הנוצרת בסוג מסויים של דינמיקה קבוצתית. ולא לשכוח לרגע שיש לנו מפעל חיים משותף, על גורלו אנו משוחחים.

ביתנו המשותף עומד בפני משבר קיומי, משום שהוא חי היום בזמן שהחברה הישראלית נמצאת בתהליכי שינוי של האתוס שככל בתוכו את הערכים הבסיסיים של החברה היישובית הראשית. הינו חלק בה ובה פתרנו את אופי היהודי שלנו, השונה, בלי להראות כגורם זר.

הבורגנות הישראלית החדשה חבקה את המעבר מחברת רוחה לחברת קפיטליסטית בהטלבות של חוזרי בתשובה. התהליך התחל אמן בגלוי אחרי המהפק של 77, אבל התקדם והעמיק במדינות רビון-בייגה וברק בייגה.

על חכרים אמר, אשכול, בזמנו, שモটב להחזיק אותם בהילטוון, שם זול יותר. אך, הם קמו לתחייה הודות לשרון נדר ואמונה בדרכם

הקיבוצית האורתודוקסית.

את כפר-עזה, קבוע שהיה על סף התמוטטות, הצילו גרעינים ישראלים שהפכו אותו לעצמה, ולמרות זאת, בחר קיבוץ זה ברפורמה.

אנו עוסקים ביום אחד מן המשברים הקשים של התנועה הקיבוצית שעדיין לא למדנו להתמודד איתו.

אנו עוסקים בהישרדותה של החברה הקיבוצית בגל השנויים שחלו בחברה הישראלית ובזמןית אנו חייבים להיאבק על ליבו ועל נפשו של חבר הקיבוץ.

שני הגורמים האלה, השנויים שחלו בחברה הישראלית, ואובדן האמונה ביכולתנו להיוושע מן המזוקה, מגבירים את הספקות בדרכן הקבוצית. כתוצאה מכל זה קמה שכבה רחבה של חברים שכדורי יידי משה כרמ זיל, עזבו את הקיבוץ ושכחו ללבת. העיסוק במצוקה הכלכלית, המסתכת מספר ניכר של קבוצים הוא כורח המציאות. בודין, אמר פעם על המדינה: "לפנינו שהמדינה נעשית טוביה היא צריכה קודמת להתקיים". זה מתאים היום גם לקיבוץ. המשעוני המנוון במספר רב של קבוצים היא הסכנה הגדולה לתנועה, לגורלה ולעתידה.